

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 7 april 1893, kl. 12 midd.

Utlåtande, med anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 4 i lagen för rikets ständers bank den 1 mars 1830.

I en inom Riksdagens Andra Kammare väckt och till bankoutsrottet hänvisad motion, n:o 44, har herr *Nils Persson* i Vadensjö föreslagit, att Riksdagen måtte vidtaga sådan ändring i 4:de paragrafen i lagen för rikets ständers bank af den 1 mars 1830, att riksbankens grundfond höjes från fyratiofem millioner till femtio millioner kronor.

För behandlingen af detta ärende har bankoutsrottet begärt sammanträde med lagutskottet; och får det sammansatta banko- och lagutskottet härmed öfver motionen afgifva utlåtande.

I frågan hörde, hafva bankofullmäktige i afgifvet yttrande af den 23 sistlidne februari erinrat, att ej mer än 2¹/₂ år förflutit, sedan, enligt kongl. förordningen af den 5 september 1890, i lagen för rikets ständers bank infördes stadgande om grundfondens bestämmande till nuvarande belopp. Med afseende härå och, om äfven det ville synas fullmäktige lämpligt, att grundfonden i sinom tid höjdes till 50 millioner kronor, ansåge fullmäktige dock ej för närvarande åtgärd därför vara af omständigheterna särskildt påkallad, ehuru visserligen, vid det förhållande att riksbanken utöfver grund- och reservfonder enligt 1892 års bokslut innehade ett sammanlagdt belopp af 9,438,077 kronor 92 öre, som, äfven om hela den deri ingående bankovinsten för samma år, eller kronor 2,801,446: 57, skulle för andra ändamål disponeras, vore mer än tillräckligt för vidtagande af den föreslagna förhöjningen i grundfonden, hinder för bifall till motionärens framställning ej från riksbankens sida mötte.

Bih. till Riksd. Prot. 1893. 6 Saml. 2 Afd. 1 Häft. (N:o 1).

Som bekant har Riksdagen nu mera beslutit, att hela bankovinsten för 1892 skall öfverlemnas till statsverket; men, såsom fullmäktige erinrat, utgör, äfven efter frändragande af nämnda vinst, riksbankens för höjning af grundfonden tillgängliga medel ett belopp af kronor 6,636,631: 35, hvilket mer än väl förslår för ändamålet.

Utskottet delar fullmäktiges uppfattning om lämpligheten deraf, att riksbankens grundfond höjes till 50 millioner kronor, och kan, då fullmäktige sjelfve vitsordat, att något hinder från riksbankens sida ej möter att nu företaga denna höjning, icke i den omständighet, att endast $2\frac{1}{2}$ år förflutit, sedan höjning i grundfonden senast skedde, eller 3 år från 1890 års Riksdags beslut i ämnet, finna giltig anledning uppskjuta frågan. Grundfonden har hittills höjts, då tillgångarna det medgifvit, nemligen:

år 1835 från	4,400,400 rdr b:co	till	5,000,000 rdr b:co
» 1845	»	10,000,000 »
» 1864	»	25,000,000 rdr rmt
» 1879	»	30,000,000 kr.
» 1882	»	35,000,000 »
» 1885	»	40,000,000 »
» 1890	»	45,000,000 »

Äfven efter det grundfonden ökats, på sätt motionären föreslagit, återstå öfver $1\frac{1}{2}$ million kronor »till framtida förfogande», hvilka sistnämnda medel icke såsom bankens grundfond och reservfond hägnas och skyddas af stadgande i lagen för rikets ständers bank.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet, att Riksdagen för sin del må besluta,

1:o.

att § 4 i lagen för rikets ständers bank den 1 mars 1830, sådan denna § lyder enligt kongl. förordningen den 5 september 1890, skall erhålla följande ändrade lydelse:

Nuvarande lydelse:

Banken skall hafva en grundfond af fyratiofem millioner kronor och en reservfond af fem millioner kronor. Dessa fonder, hvaruti värdet af bankens fasta egendom, inventarier samt mynt och medaljsamling icke inberäknas, må ej minskas i annat fall än

Ändrad lydelse:

Banken skall hafva en grundfond af *femtio* millioner kronor och (o. s. v. lika med nuvarande lydelsen).

Nuvarande lydelse:

att banken skulle göra förlust, som icke kan ersättas af möjligen befintliga, till framtida förfogande reserverade medel, och skall i sådant fall bristen i första rummet afföras å reservfonden samt ovilkorligen af först uppkommande behållning ersättas.

Under förutsättning af bifall härtill föreslår utskottet derjemte, att Riksdagen må besluta

2:o.

att åt bankoutskottet uppdraga att till Riksdagen inkomma med förslag till de ändringar i reglementet för riksbanken, som genom bifall till utskottets i punkten 1:o här ofvan gjorda hemställan må finnas erforderliga.

Stockholm den 7 april 1893.

På det sammansatta utskottets vägnar:

ARVID GUMÆLIUS.

Herr *Anders Hansson* i Solberga har begärt få antecknadt, att han till följd af sjukdom ej deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.